

Asia Linkitys blogiin

Hakija X

Annettu 18.12.2013

Tiivistelmä

Vastapuolen katsottiin linkittäneen blogiinsa hakijan sivuston sisältöä siten, että kyseistä sisältöä saatettiin yleisön saataville ilman hakijan suostumusta.

LAUSUNTOPYYNTÖ

Hakija on pyytänyt tekijänoikeusneuvostolta lausunnon, miten tekijänoikeudellisesti arvioidaan internetblogin materiaalin siirtämistä toiseen blogiin.

Hakija kirjoittaa lomablogia, jonka sisältö on hakijan mukaan otettu teksteineen ja kuvineen toiselle internetsivustolle. Kuvat löytyvät hakukoneen avulla, mutta linkit vievät tälle toiselle sivustolle, eikä siis hakijan omaan blogiin. Hakijan kuvista ja aiheista kiinnostunut löytää näin ollen helpommin tälle toiselle sivustolle eikä hakijan blogiin. Hakijalla on kaksi blogiosoitetta. Hän on siirtänyt bloginsa uuteen osoitteeseen ja päivittää vanhalle sivustolle vain otsikot ja linkit uusille sivuille. Vastapuoli ottaa hakijan tekstit sivuilleen hakijan vanhasta blogista jollakin automatiikalla. Hakijan mielestä tämä ei ole oikein, vaikka vastapuoli ilmoittaa juttujen yhteydessä lähteensä. Lukija lukee jutun kuitenkin vastapuolen sivuilta eikä enää vaivaudu tulemaan hakijan sivuille. Hakija ei näin ollen saa näitä lukijoita käymään sivustollaan, ja se näkyy kävijämäärien laskussa sekä yleisessä kiinnostuksessa hakijan blogia kohtaan. Hakija on liittänyt lausuntopyyntönsä linkit hänen kahteen blogiosoitteeseensa sekä vastapuolen blogiosoitteeseen.

VASTINEET

Vastapuolen henkilöllisyyttä tai yhteystietoja ei ole pystytty selvittämään. Lausuntopyyntöön ei ole pyydetty vastineita.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeuslain (404/61) 55 §:n mukaan tekijänoikeusneuvosto antaa lausuntoja tekijänoikeuslain soveltamisesta. Näiden lausuntojen luonne ei ole sitova.

Linkittämisen tekijänoikeudellinen arviointi

Aluksi

Asiassa on kyse siitä, onko vastapuoli linkittänyt hakijan blogisivun sisältöä sellaisella linkityksellä, että vastapuoli on saattanut hakijan tekijänoikeudella suojattua aineistoa yleisön saataville. Tekijänoikeusneuvoston saaman selvityksen perusteella ei ole mahdollista yksityiskohtaisesti arvioida, mitä sisältöä vastapuolen blogisivulla on ollut lausuntopyynnön saapumisen hetkellä. Näin ollen tekijänoikeusneuvosto ei voi ottaa kantaa siihen, onko vastapuoli linkittänyt hakijan tekijänoikeudella suojattua sisältöä eli sisältöä, joka on siinä määrin itsenäistä ja omaperäistä, että sitä on pidettävä tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettuna teoksena.

Teoksen saattaminen yleisön saataville on tekijänoikeudenhaltijan yksinoikeus. Riippuen käytetystä linkityksestä, linkittäminen voi olla tapa saattaa teos yleisön saataville. Mikäli linkitettyä sisältöä ei ole pidettävä teoksena, kyseisen sisällön linkittämistä ei tekijänoikeuslaki estä.

Linkkityypit

Linkit tuottavat internetin selaimille käskyn, jonka seurauksena käyttäjä siirtyy toiselle sivustolle tai noutaa aineistoa toiselta sivustolta. Teknisesti linkitys voidaan toteuttaa hyvin monella tavalla. Linkittämistapoja on vaikea luetella tyhjentävästi ja niitä on erittäin vaikea jaotella erilaisiin tyyppihin, koska linkitystekniikka kehittyy koko ajan ja eri linkitystapoihin liittyy useita muunnelmia.

Linkittämistavat ja -tilanteet vaihtelevat suhteellisen ongelmattomasta etusivulinkityksestä hyvin monimutkaiseen toisen aineiston systemaattiseen hyväksikäyttöön aineistoa sivulle tuovien linkkien avulla. Linkitys voidaan tehdä esimerkiksi siten, että linkkiä klikkaamalla siirrytään linkin sisältävältä sivulta toisen internetsivuston etusivulle. Tällaista linkittämistapaa kutsutaan usein vieväksi hyperlinkiksi. Linkki on voitu tehdä myös siten, että linkkiä klikkaamalla käyttäjä siirtyy uuden internetsivuston tiettyyn osaan eli kyseessä on vievä syvälinkki. Esimerkkeinä edellä mainituista on ”yksityinen” linkittäminen, jonka tarkoituksena on toisen sivun osoittamistarkoitus.

Toisaalta linkittämistä hyödynnetään liiketoiminnassa, jossa käytetään automaattisia crawling-toimintoja. Tällainen on esimerkiksi uutisaggregointi, jossa palvelun tuottajan sivuston sisältö koostuu muiden verkkolehdistaineistojen pohjalta kerätyistä aineistojen yhdistelmästä. Sivustoilla on tyypillisesti sekä vevä syvälinkki kyseiselle uutistuottajan sivustolle että esimerkiksi kyseisen uutisen otsikko, alkuosa ja uutiskuva tuovana linkkinä. (Pihlajarinne 2010)

Linkitys voidaan toteuttaa myös tuovana linkkinä siten, että linkitetyn internetsivun sisältö näyttäytyy internetin käyttäjälle linkin tekijän internetsivujen kehyksissä. Linkittäjän kehukset voivat sisältää linkittäjän omaa aineistoa, jonka osana linkitetty aineisto näyttäytyy internetin käyttäjälle. Sellaisesta linkitystavasta, jossa linkitetyn sivun tietty aineisto näyttäytyy osana linkittäjän aineistoa, on usein käytetty nimitystä kehyslinkki. Itsestään aktivoituva linkki voidaan toteuttaa siten, että käyttäjälle ei selviä, että linkitetty aineisto on peräisin toiselta sivulta. Reagointia vaativa linkki edellyttää käyttäjältä nimenomaisia toimia. Linkejä voidaan kutsua myös inline-linkeiksi tai order-linkeiksi.

Käsitteellä ”Aggregaattori” viitataan yleisesti aineistoa suuremmiksi koelmiksi keräävään toimijaan (Taina Pihlajarinne: ”Lupa linkittää – toisen aineiston hyödyntämisen tekijänoikeudelliset rajat” 2012, s. 46). Aggregaattoripalvelussa kerätään crawling-tekniikan ja RSS-syötteiden avulla muilta sivustoilta aineistoa tuovia ja vieviä linkejä käyttäen. Sivuston sisältö voi koostua järjestelmällisesti ja automaattisesti linkein ja kopioimalla kerätystä aineistosta. Aggregaattori voi saada mainostuloja, jotka perustuvat sivustolla vierailevien kävijöiden määrään. (Pihlajarinne 2012, s. 16–17) Erityisesti tuovia linkejä käytettäessä on aggregoinnissa mahdollista, että käyttäjä ei vieraile koskaan alkuperäisellä internetsivustolla, vaan tyytyy aggregoituun aineistoon. Aggregaattoripalveluissa käytetään syvälinkejä, jolloin alkuperäisen internetsivuston ylläpitäjä ei saa etusivun mainostuloja. (Pihlajarinne 2012, s. 67.) Linkittämisellä on hyvin keskeinen rooli internetin toiminnassa. Koko www-tekniikka perustuu linkeihin, joita seuraamalla internetin käyttäjä voi siirtyä internetsivulta toiselle. (KM 2002:5, s. 22)

Hiljainen suostumus internetissä olevan aineiston hyödyntämiseksi

Oikeutta hyödyntää internetissä olevaa aineistoa on perusteltu implied licence –konstruktiolla (*hiljainen suostumus*). Laittaessaan aineiston vapaasti yleisön saataville internetiin aineiston oikeudenhaltijan katsottaisiin antaneen hiljaisen suostumuksensa linkittämiseen sivulle. (Pihlajarinne 2012, s. 223). Hiljainen suostumus –konstruktion taustalla on oletus internetissä olevan aineiston muita käyttöympäristöjä laajemmasta käyttöoikeudesta. Oletus internetaineiston laajemmasta käyttöoikeudesta perustuu internetin luonteeseen ympäristönä, jossa tieto on lähtökohtaisesti avoimesti saatavilla. Huolellisesti toimivalta tekijänoikeuden haltijalta

voidaan edellyttää tuntemusta muun muassa käyttöympäristön toimintatavoista. Mainitut käytännöt eivät kuitenkaan voisi johtaa aineiston rajoittamattomaan hyödyntämiseen (Pihlajarinne 2012, s. 224).

Vaikka tekoon internetissä ei oikeudenhaltijan nimenomaista lupaa olisi ollutkaan, oikeudenloukkaus olisi kyseessä vain, jos oikeudenhaltijan suostumusta kyseiseen tekoon ei olisi johdettavissa osapuolten välisistä toimista (Katariina Sorvari: ”Vastuu tekijänoikeuden loukkauksesta erityisesti tietoverkkoympäristössä. 2005, s. 258-9). Oikeudenhaltijan hiljaisen suostumuksen olemassa olo arvioitaisiin objektiivisten seikkojen perusteella. (Pihlajarinne 2012, s. 222-3.)

Kansallisessa ja kansainvälisessä oikeuskäytännössä ja oikeuskirjallisuudessa on suhtauduttu ristiriitaisesti hiljaisen suostumuksen konstruktiioon. Erityisesti hyperlinkin tai syvälinkin asettaminen on saatettu katsoa sallituksi sillä perusteella, että käyttäjä on asettanut aineiston sivustolleen. Varsinkin muiden kuin hyper- tai syvälinkkien osalta hiljaisen suostumuksen mahdollisuuteen on suhtauduttu kielteisesti. Näin on ollut tyyppillisesti silloin, kun kyse on ollut niin sanotuista kehyslinkeistä tai tuovista linkeistä.

Linkittämisestä tai siihen liittyvästä hiljaisesta suostumuksesta ei ole relevanttia kotimaista oikeuskäytäntöä. Ruotsalaisessa alioikeustuomiossa Stockholms Tingsrätt 11.6.2010, Svensson ym. v. Retriever Sverige AB käsiteltiin linkittämistä haku- ja seurantapalvelussa, jonka avulla oli mahdollista seurata eri alojen uutisia. Palvelu tarjosi linkkilistan artikkeleihin, jotka veivät käyttäjän kantajien kirjoittamiin artikkeleihin. Tuomioistuimien katsoi, ettei linkittäminen merkinnyt teosten saattamista yleisön saataville. Keskeisenä perusteena tälle johtopäätökselle toimi se seikka, että kyse oli hyperlinkeistä, joiden johdosta käyttäjät olivat vain siirtyneet sivustolta toiselle.

Ratkaisussa Oberlandesgericht Hamburg 22.2.2001 (Roche Lexikon Medizin) todettiin, ettei kehyslinkitykseen voitu katsoa olevan implied licence -doktriiniin perustuvaa lupaa. Myös ratkaisussa Landegericht Köln 2.5.2001 (Der Poet) todettiin nimenomaisesti, että vaikka linkitykseen voisi ajatella olevan sivuston haltijan hiljainen suostumus implied licence -doktriinin pohjalta, ei tällainen suostumus kata kehyslinkitystä. (Pihlajarinne 2010).

Ratkaisussa Bundesgerichtshof 17.7.2003, I ZR 259/00 (Paperboy) oli kyse syvälinkkien asettamisesta uutisartikkeleihin. Tuomioistuimien katsoi, että tietokantasuoja ei tullut kyseeseen, koska kantaja oli asettanut materiaalin yleisesti saataville internetsivuille. Kyse ei ollut tekijänoikeuden loukkaamisesta. Tuomioistuimen perustelujen mukaan merkitystä oli muun muassa sillä seikalla, että koska kantaja oli itse asettanut aineiston sivustolleen, kantaja ei voinut estää syvälinkin asettamista. Tällainen linkki toimi tuomioistuimen mukaan vain sivulle ohjaavasti.

Ratkaisussa Bundesgerichtshof 29.4.2010, I ZR 69/08 (Vorschaubilder I) kantaja vaati, että hakukonepalvelun tarjoajaa kiellettäisiin käyttämästä kantajan teoksia esittäviä kuvia niin sanottuina thumbnail-kuvina tulosivulla. Tuomioistuin hylkäsi vaatimuksen sillä perusteella, että kantajalla olisi ollut käytössään teknisiä suojakeinoja estää kuvien linkittyminen palvelussa. Koska kantaja ei ollut tätä estomahdollisuutta käyttänyt, hakukonepalvelun tarjoajalla oli ollut oikeus olettaa, että kantaja ei vastusta linkittämistä. Ratkaisussa Bundesgerichtshof 19.10.2011, I ZR 140/10 (Vorschaubilder II) hiljaisen suostumuksen katsottiin ulottuvan myös valokuvuihin, jotka kolmas osapuoli oli laittanut internetsivustolle valokuvien oikeudenhaltijan suostumuksella käyttämättä teknisiä suojakeinoja.

Kappaleen valmistaminen ja teoksen saattaminen yleisön saataviin

Aineiston linkittämisestä ei ole nimenomaista lainsäädännöstä. Linkkien tekijänoikeudellisen luonteen määrittäminen jää oikeuskäytännön varaan. Hallituksen esityksen (HE 28/2004, s. 80) mukaan aineiston linkittäminen voi olla tekijänoikeudellisesti joko kappaleen valmistamista tai yleisölle välittämistä. Linkitettävän aineiston oikeudenhaltijan lupaa ei tarvita tilanteessa, jossa verkkosivut linkitetään toisiinsa niin, että linkin avulla siirrytään sivulta tai sivustolta toiselle. Toimenpidettä voi verrata kirjanmerkin tai alaviitteen käyttämiseen. Hallituksen esityksessä todetaan, että ”Jos verkkosivulle tuodaan suojattua aineistoa ulkopuolelta linkkien avulla siten, että aineistosta valmistetaan kappale linkittäjän sivun osaksi, tapahtuu tekijänoikeudellisesti merkityksellistä kappaleen valmistamista ja/tai yleisön saataviin saattamista. Tällaiseen linkittämiseen olisi hankittava oikeudenhaltijan lupa.”

Tekijänoikeuslain 2 §:n 2 momentin mukaan kappaleen valmistamisena pidetään sen valmistamista kokonaan tai osittain, suoraan tai välillisesti, tilapäisesti tai pysyvästi sekä millä keinolla ja missä muodossa tahansa. Kappaleen valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa.

Tekijänoikeuslain 2 §:n 3 momentissa säädetään teoksen saattamisesta yleisön saataviin. Ensimmäisen kohdan mukaan teos saatetaan yleisön saataviin, kun se välitetään yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös teoksen välittäminen siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

Tekijänoikeusneuvoston ainoa linkitystä koskeva lausunto TN 2001:8 annettiin ennen lainmuutosta 821/2005. Tällöin laki ei sisältänyt välittämistä koskevaa säännöstä ja neuvostolla olikin vaikeuksia sijoittaa linkittäminen kolmijakoon julkinen esittäminen, julkinen näyttäminen ja levittäminen yleisön keskuuteen. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että tekijänoi-

keudella suojattujen kirjallisten teosten linkittäminen avoimissa tietoverkoissa, kuten internetissä, ei täysin luontevasti kuulu minkään tekijänoikeuslain 2 §:n 3 momentissa mainitun yleisön saataviin saattamistavan alle (julkinen esittäminen, julkinen näyttäminen, levittäminen yleisön keskuuteen).

Tekijänoikeusneuvoston näkemyksen mukaan linkin asettamisen seurauksena syntyi kuitenkin tarkasteltavassa tapauksessa tosiasiallisesti tilanne, jonka lopputulos vastasi tekijänoikeuslain 2 §:n 3 momentissa mainittuja yleisön saataviin saattamisen tapoja. Linkin asettamisella määrätty tekijänoikeudella suojattu teos saavutti linkittäjän teoskohtaisen valinnan perusteella uuden yleisön. Tämä viittasi siihen, että linkin asettamisessa oli kyse sen tyyppisestä määräysvallan käytöstä, joka on tekijänoikeuslaissa haluttu turvata tekijälle. Tekijänoikeusneuvosto totesi, että linkin asettaminen olisi tällöin katsottava tekijänoikeudellisesti relevantiksi toimeksi, joka kuuluisi tekijän yksinoikeuden piiriin.

Toisaalta tekijänoikeusneuvosto huomioi, että tekijänoikeuslain 2 §:n 3 momenttia voidaan kuitenkin tulkita myös toisin ja katsoa, että linkkien asettaminen edellisessä kappaleessa selostetulla tavalla ei ole tekijänoikeuslain 2 §:n 3 momentissa tarkoitettua teoksen yleisön saataviin saattamista. Tällaiseen tulkintaan voidaan päätyä varsinkin silloin, jos tekijänoikeuslain 2 §:n 3 momenttia tulkitaan sanamuotonsa mukaan ja suppeasti sekä myös jos katsotaan, että tavat, joilla teos voidaan saattaa yleisön saataviin, on lueteltu tekijänoikeuslain 2 §:n 3 momentissa tyhjentävästi.

Ennen lainmuutosta tekijänoikeustoimikunta (KM 2002:5, s. 26) totesi kehys- ja inline-linkeistä, että ”linkittäjän toimista syntyy tilanne, jossa linkin kohdesivulla oleva aineisto esiintyy uudessa käyttöyhteydessä. Vieras aineisto näkyy linkittäjän sivulla joko erillisessä kehyksessä tai sivulla olevasta muusta aineistosta erottamattomana osana, joka on integroitu linkittäjän verkkosivun muuhun aineistoon. Linkittäjän verkkosivun käyttäjälle tulos on visuaalisesti samanlainen kuin jos käyttäjä olisi siirtynyt linkin kohdesivulle. Yleisön saataviin saattamisen kannalta on merkityksellistä, onko aineisto konkreettisesti linkittäjän sivun osa vai ei.”

Linkitys voidaan toteuttaa tuovana linkkinä siten, että linkitetyn internetsivun sisältö näyttäytyy internetin käyttäjälle linkin tekijän internetsivujen kehyksissä. Tuovan linkin käyttäminen on hyvin lähellä kappaleen valmistamista, vaikka teknisesti varsinaista kappaletta ei valmistetakaan. (Pihlajarinne 2012, s. 112)

Digitaalista ympäristöä silmällä pitäen säädetty välittämistä koskeva säännös helpottaa linkkien tekijänoikeudellista arviointia. On kuitenkin kyseenalaista, onko kyse tilanteesta, jossa teos saa uuden yleisön linkittämisen johdosta. Ei ole itsestään selvää, että linkittäminen on kaikissa tilanteissa yleisön saataville saattamista. Tilanteita on arvioitava kokonais-

harkinnalla, jossa linkkien tyyppi on vain yksi tekijä. Linkkien tyyppille ei tule antaa liikaa painoarvoa (Pihlajarinne 2012, s.124).

Linkityksen suhde sananvapauteen ja tekijänoikeuteen

Suomen perustuslain 12 §:n mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen kuuluu oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Linkittämisen arvioinnissa on punnittava ja tasapainotettava sananvapausargumentteja ja tekijänoikeussuojaa keskenään. Tällöin tulee ottaa huomioon sekä oikeudenhaltijoiden että käyttäjien näkökulma. On kuitenkin huomioitava, että tekijänoikeuslaissa rajoituksineen on jo pyritty tasapainottamaan erilaisia intressejä. Perusoikeuksien sanottu tasapaino tulee huomioida niin ikään tekijänoikeudellisia säännöksiä tulkitessa. (Perustuslakivaliokunnan mietintö 7/2005, s. 2).

Linkit ovat tärkeitä keskustelun sekä mielipiteiden ja tietojen vaihtamisen ja vastaanottamisen välineitä. Useimmiten linkittämällä on tarkoitus jollakin tavalla levittää tietoa tai tehostaa sen löytymistä. On kuitenkin arvioitava, miten vahvasti kyseessä olevaan linkittämistilanteeseen liittyy yhtäältä sananvapauden ja toisaalta tekijänoikeuden tavoitteita. Esimerkiksi syvälinkeillä voidaan avittaa tiedon nopeaa saatavuutta. On myös arvioitava, kuinka keskeistä linkitys on tiedon etsinnälle ja miten lähelle sananvapauden ydintä linkittäminen yksittäistapauksessa sijoittuu (Pihlajarinne 2012, s. 80–83).

Olennaista linkittämisen tekijänoikeudellisessa arvioinnissa eivät ole niinkään linkkien tekniseen toteuttamiseen liittyvät näkökohdat vaan ne vaikutukset, mitä linkityksellä on oikeudenhaltijoiden perusteltuihin etuihin ja yleisön mahdollisuuksiin saada monipuolisia sisältöjä saatavilleen. (Tekijänoikeustoimikunnan mietintö – Ratkaisuja digiajan haasteisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:2, s. 118)

Tekijänoikeustoimikunnan mietinnön liitteenä olevan selvityksen mukaan yksi vaihtoehto kielletyn ja sallitun linkittämisen rajan vetämiseksi olisi rakentaa tekijänoikeuslain säännös seuraavien kolmen arviointikriteerin varaan:

Liittyykö linkittäminen elinkeinotoimintaan vai tapahtuuko se ilman ansiotarkoitusta?

Onko linkittäminen satunnaista vai perustuuko liiketoimintamalli kokonaisuudessaan aineistojen systemaattiseen linkittämiseen?

Kenen toimet ovat ensisijaisesti ratkaisevia linkitettävän aineiston valinnassa – käyttäjän vai palveluntarjoajan? (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:2, s. 112)

Tekijänoikeustoimikunnan mietinnön liitteenä olevan selvityksen mukaan ”Kriteerit edistäisivät tavoitetta erottaa tilanteet, joissa linkki toimii aineiston sijaintiin viittaavasti palveluista, joissa rakennetaan kaupallisia sisältöpalveluita systemaattisen linkittämisen avulla. Niitä olisi mahdollista hyödyntää riippumatta siitä, säädettäisiinkö linkittämisestä oikeudenhaltijan asemaa turvaavalla täydentävällä säännöksellä tai hiljaista suostumusta koskevalla olettasäännöksellä. Ongelmallisia voisivat olla palvelut, joissa linkittäminen ei olisi satunnaista, mutta joissa linkittäminen johtaisi niin omaperäiseen lopputulokseen, että suojan antaminen todennäköisesti haittaisi luovaa toimintaa. Tällöin olisi kuitenkin mahdollista katsoa, että kyse ei olisi palvelusta, jossa liiketoiminta kokonaan perustuisi systemaattiselle linkittämiselle. Lopulta asia ratkaistaisiin tulkitsemalla yksittäistapauksessa, milloin kyse olisi palvelusta, jossa liiketoiminta perustuisi kokonaan toisten aineistojen systemaattiselle linkittämiselle (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:2, s. 113).

Eräs tärkeä rajanveto tulisi lisäksi tehdä sen perusteella, onko kyse ensisijaisesti tiedonhakua palvelevasta sivustosta. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi hakukonepalvelut, syötteenlukupalvelut sekä osa aggregointipalveluista. Tällöin on keskeistä, että linkitettävä aineisto määräytyy ensisijaisesti käyttäjien aktiivisten valintojen perusteella. Nämä palvelut ovat tärkeitä tiedonhakua ja -seurantaa helpottavia välineitä, joten niiden tarjoamista ei saisi tarpeettomasti haitata (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:2, s. 113).

Edellä mainitun selvityksen perusteella tekijänoikeustoimikunnan johtopäätöksenä oli, että yksinoikeuden piiriin tai hiljaisen suostumuksen ulkopuolelle olettasäännöksen perusteella voitaisiin asettaa esimerkiksi elinkeinotoiminnassa tapahtuva linkittäminen palveluissa, jotka perustuvat kokonaan toisten aineistojen systemaattiselle linkittämiselle, mikäli linkitettäväksi tuleva aineisto valikoituu ensisijaisesti palveluntarjoajan aktiivisten toimien perusteella. Hiljaisen suostumuksen osalta olettasäännöksen soveltaminen kuitenkin edellyttäisi, että oikeudenhaltijan tahtoa ei ole aihetta arvioida toisin. Tähän arviointiin vaikuttavat toimet, joita oikeudenhaltijalta voidaan kulloisessakin tilanteessa kohtuudella edellyttää tahtonsa ilmaisemiseksi. (Tekijänoikeustoimikunnan mietintö – Ratkaisuja digiajan haasteisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:2, s. 113).

Analyysi ja johtopäätökset

Asiassa saamansa selvityksen perusteella tekijänoikeusneuvosto katsoo, että vastapuoli on systemaattisesti linkittänyt automaattisilla tekniikoilla hakijan sisältöä. Vastapuolen blogiin on aggregoitu tuovilla linkeillä sisältöä siten, että linkittäminen on toiminut yksinomaan sisällön tuottamisen välineenä. Vastapuolen toiminta on vastannut tässä tapauksessa hakijan

blogin sisällön kopioimista ja sijoittamista vastapuolen blogiin sen sijaan, että vastapuoli olisi ainoastaan linkittämällä viitannut hakijan sisällön alkuperäiseen sijaintipaikkaan.

Linkittäminen yleisyyden vuoksi hakijan on täytynyt ymmärtää laittaessaan aineistoa internetiin vapaasti saataville, että linkkejä voidaan tiettyissä tilanteissa laillisesti asettaa sivustoille mahdollistamaan pääsy aineistoon. Nyt kyseessä olevassa tapauksessa linkittäminen on kuitenkin ollut yksinomaan systemaattisen sisällöntuotannon väline, koska hakijan blogi on kokonaisuudessaan linkitetty jatkuvaksi sisällöksi vastapuolen sivulle. Linkittämisessä ei ole myöskään ollut kyse sellaisesta tiedonetsintää helpottavasta palvelusta, jossa linkitettävä aineisto määräytyisi ensisijaisesti käyttäjien tekemien aktiivisten valintojen perusteella.

Linkittämisen sallittavuutta arvioitaessa linkitystekniikan sijaan huomio tulisi kiinnittää siihen, mikä on kunkin linkitystavan vaikutus osapuolten perusteltuihin intresseihin. Tekijänoikeudella suojatun sisällön saattaminen yleisön saataville on tekijänoikeudenhaltijan yksinoikeus. Vastapuolen suorittama linkittäminen on aiheuttanut sen, että hakijan blogin sisältö on ollut vastapuolen blogissa vapaasti kenen tahansa saatavilla. Vastapuoli on täten aiheuttanut hakijan sisällön saattamisen yleisön saataville.

Tässä tapauksessa ei ole tullut ilmi seikkoja, joiden perusteella tulisi arvioidavaksi, onko hakijan katsottava antaneen edes hiljaista suostumustaan nyt käytettyyn linkittämiseen. Mikäli vastapuolen blogiinsa aggregoima sisältö on ylittänyt teoskynnyksen ja saanut siten tekijänoikeussuojaa, vastapuolen menettely loukannut sisällön oikeudenhaltijan tekijänoikeutta.

Puheenjohtaja   Marcus Norrgård

Sihteeri   Marco Grönroos

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa. Asian ratkaisemiseen ovat osallistuneet Marcus Norrgård (puheenjohtaja), Taina Pihlajarinne, Tuula Hämäläinen, Martti Kivistö, Ilmo Laevuo, Kirsi-Marja Okkonen, Anne Salomaa, Pekka Sipilä, Aku Toivonen ja Riikka Tähtivuori.